

04 mrt 2025 -09:42

ALARMERENDE TOENAME VAN KETAMINEGEBRUIK IN BELGIË, PERMANENTE WAAKZAAMHEID IS NODIG

Recent werd in de media melding gemaakt van de alarmerende studie van doctoraatsonderzoeker Natan Van Wichelen (UAntwerpen) dat in heel Vlaanderen en ook op weekdays 7 tot 11 keer meer ketamine in rioolwater zit dan 10 jaar geleden. Bovendien bleek uit dezelfde studie dat ketamine een partydrug is, maar dat het ook meer is dan dat. Een studie op Europees niveau (European Drug Report 2024) heeft vergelijkbare resultaten vastgesteld. Daaruit bleek ook dat de steden Antwerpen en Rotterdam diegene zijn met de hoogste concentraties ketamine-residu.

Drugs zorgen voor veel miserie en geweld. Recente gebeurtenissen tonen dit nog maar eens aan. De douane speelt een belangrijke rol als veiligheidsdepartement in de strijd tegen drugs. We blijven de strijd tegen ketamine opvoeren, stelt minister van Financiën Jan Jambon.

De consumptie van ketamine blijkt doorheen het jaar relatief stabiel, terwijl bij andere drugs enorme pieken worden vastgesteld tijdens feestdagen of in de festivalperiodes. Omdat ketamine gebruikt wordt binnen én buiten het feestmilieu, eist deze drug permanente waakzaamheid bij onze douanediens ten.

Ketamine werd oorspronkelijk ontwikkeld als verdovingsmiddel in ziekenhuizen en diergeneeskunde, maar wordt ook gebruikt als illegale drug in het uitgaansleven onder namen als 'ket', 'Special K', of 'Vitamin K'. Dan wordt het meestal gesnoven.

Vroeger werd ketamine weinig gebruikt en was het meestal afkomstig van gestolen (dier)geneesmiddelen. De situatie is echter veranderd: tegenwoordig wordt steeds vaker chemisch zuivere ketamine aangetroffen, die hoofdzakelijk uit het legale farmaceutische circuit wordt afgeleid en vervolgens illegaal doorverkocht.

Daarnaast is er een aanzienlijke illegale uitvoer van ketamine naar landen zoals de Verenigde Staten, Australië, Nieuw-Zeeland en het Verenigd Koninkrijk. De smokkel gebeurt voornamelijk via post- en koerierzendingen, waarbij de drugs verstopt worden tussen allerlei voorwerpen in hoeveelheden variërend van 100 gram tot 20 kilo. De 'kleinhandelsprijs' op straat ligt daar 3 keer hoger dan in België.

Vaststellingen ketamine:

	Aantal IBN	Hoeveelheid (kg)
2022	55	157,4
2023	54	205,2
2024	56	167,7
2025 (jan-feb)	11	56,8

Deze vaststellingen betreffen allemaal (op 1 na) export in post/koerier/cargo in de luchthavens van Zaventem en Luik.

Begin dit jaar was er 1 vaststelling bij een passagier die met 16,4 kg naar Duitsland wou vliegen.

Om deze illegale handel te bestrijden, werkt de douane nauw samen met autoriteiten in andere landen. Daarnaast worden gecontroleerde doorleveringen uitgevoerd, zodat dealers in de bestemmingslanden kunnen worden opgepakt.

Gecontroleerde leveringen:

	Aantal dossiers	Hoeveelheid (kg) doorgeleverd
2022	6	14,2
2023	5	34,2
2024	2	21,9

De voornaamste partner voor deze doorleveringen zijn de Verenigde Staten, maar er vonden ook doorleveringen plaats naar Taiwan, Denemarken en Israël.

Effecten

Ketamine veroorzaakt verdoving en pijnstilling, een dromerige, zweverige roes, maar ook hallucinaties. Het kan leiden tot misselijkheid, desoriëntatie, psychoses en bij een te hoge dosis kan het een ernstig zuurstoftekort teweegbrengen. Bijkomend risico is dat ketaminegebruik meer en meer zorgt voor gevaren in het verkeer en als 'date rape' drug wordt gebruikt. Langdurig gebruik kan leiden tot ernstige gezondheidsproblemen zoals hersenbeschadiging en het "ketamine blaassyndroom," met permanente schade aan blaas en nieren tot gevolg. Er is een grote kans op psychische afhankelijkheid.

EU-overleg nodig in de strijd tegen ketaminesmokkel

Ketamine is slechts in 6 lidstaten, waaronder België, gereguleerd als verdovend middel.

Een van de uitdagingen is dat ketamine niet overal dezelfde legale status heeft. In Nederland bijvoorbeeld is het wel een gereguleerde stof, maar valt het niet onder de Opiumwet zoals de 'klassieke' drugs.

Om deze uitdagingen te bespreken en de evoluties van de ketamine-epidemie te onderzoeken is er op EU niveau overleg zodat dit probleem gecoördineerd kan aangepakt worden.

FOD Financiën
North Galaxy
Koning Albert II-laan 33
1030 Brussel
België
<https://financien.belgium.be/nl>

Francis Adyns
Woordvoerder (NL) FOD Financiën
+32 470 76 22 44
francis.adyns@minfin.fed.be

Florence Angelici
Woordvoerder (FR) FOD Financiën
+32 470 775 728
florence.angelici@minfin.fed.be